

Jakob Verlaat Laban

Als er een dwaling in moreel karakter is waar de mens al erg vroeg mee te maken had – inclusief Gods bijzondere mensen – dan is het wel oneerlijkheid en bedriegerij. Jakob is bang dat Laban hem niet zal laten gaan en vertrekt daarom stiekem met zijn gezin en zijn kuddes. De zaak wordt nog verergerd doordat Rachel enkele van de huisgoden van haar vader meeneemt en haar diefstal later met leugens probeert te verbergen. Nadat Jakob en Laban de nodige vijandige beschuldigingen uitwisselen, lossen zij hun geschil op door een wederzijds vredesverbond in te stellen. In de omgang tussen Jakob en Laban, en daarna in het verfoeilijke gedrag van Rachel, worden we er aan herinnerd dat God ook via mannen en vrouwen kan werken die zwakheden vertonen in hun moreel karakter.

- Gen. 31:1-13** JAKOB IS VAN PLAN TE VERTREKKEN. Toen hoorde hij de woorden der zonen van Laban, zeggende: “Jakob heeft genomen alles, wat onzes vaders was, en van hetgeen, dat onzes vaders was, heeft hij al deze heerlijkheid gemaakt.” Jakob zag ook het aangezicht van Laban aan, en ziet, het was jegens hem niet als gisteren en eergisteren. En de HEERE zeide tot Jakob: “Keer weder tot het land uwer vaders, en tot uw maagschap, en Ik zal met u zijn.”
- Toen zond Jakob heen, en riep Rachel en Lea, op het veld tot zijn kudde; en hij zeide tot haar: “Ik zie het aangezicht uws vaders, dat het jegens mij niet is als gisteren en eergisteren; doch de God mijns vaders is bij mij geweest. En gijlieden weet, dat ik met al mijn macht uw vader gediend heb. Maar uw vader heeft bedriegelijk met mij gehandeld, en heeft mijn loon tien malen veranderd; doch God heeft hem niet toegelaten, om mij kwaad te doen. Wanneer hij aldus zeide: 'De gespikkelde zullen uw loon zijn', zo lammerden al de kudden gespikkelde; en wanneer hij alzo zeide: 'De gesprenkelde zullen uw loon zijn', zo lammerden al de kudden gesprenkelde. Alzo heeft God uw vader het vee ontruk, en aan mij gegeven.
- En het geschiedde ten tijde, als de kudde hittig werd, dat ik mijn ogen ophief, en ik zag in den droom; en ziet, de bokken, die de kudden beklommen, waren gesprenkeld, gespikkeld, en hagelvlakkig. En de Engel Gods zeide tot mij in den droom: 'Jakob!' En ik zeide: 'Zie, hier ben ik!' En Hij zeide: 'Hef toch uw ogen op, en zie! Alle bokken, die de kudde beklommen, zijn gesprenkeld, gespikkeld, en hagelvlakkig; want Ik heb gezien alles, wat Laban u doet. Ik ben die God van Beth-El, alwaar gij het opgerichte teken gezalft hebt, waar gij Mij een gelofte beloofd hebt; nu, maak u op, vertrek uit dit land, en keer weder in het land uwer maagschap.'”
- Gen. 31:14-16** RACHEL EN LEA STEMMEN IN. Toen antwoordden Rachel en Lea, en zeiden tot hem: “Is er nog voor ons een deel of erfenis, in het huis onzes vaders? Zijn wij niet vreemden van hem geacht? Want hij heeft ons verkocht, en hij heeft ook steeds ons geld verteerd. Want al de rijkdom, welchen God onzen vader heeft ontruk, die is onze, en van onze zonen; nu dan, doe alles, wat God tot u gezegd heeft.”
- Gen. 31:17-21** JAKOB VERTREKT STIEKEM. Toen maakte zich Jakob op, en laadde zijn zonen en zijn vrouwen op kemelen. En hij voerde al zijn vee weg, en al zijn have, die hij gewonnen had, het vee, dat hij bezat, hetwelk hij in Paddan-Aram geworven had, om te komen tot Izak, zijn vader, naar het land Kanaän. Laban nu was gegaan, om zijn schapen te scheren; zo stal Rachel de terafim, die haar vader had. En Jakob ontstal zich aan het hart van Laban, den Syriër, overmits hij hem niet te kennen gaf, dat hij vlood. En hij vlood, en al wat het zijne was, en hij maakte zich op, en voer over de rivier, en hij zette zijn aangezicht naar het gebergte Gilead.
- Gen. 31:22-24** LABAN ACHTERVOLGT JAKOB. En ten derden dage werd aan Laban geboodschapt, dat Jakob gevloeden was. Toen nam hij zijn broeders met zich, en jaagde hem achterna, een weg van zeven dagen, en hij kreeg hem op het gebergte van Gilead. Doch God kwam tot Laban, den Syriër, in een droom des nachts, en Hij zeide tot hem: “Wacht u, dat gij met Jakob spreekt, noch goed, noch kwaad.”
- Gen. 31:25-29** LABAN KEURT VLUCHT AF. En Laban achterhaalde Jakob; Jakob nu had zijn tent geslagen op dat gebergte; ook sloeg Laban met zijn broederen de zijne op het gebergte van Gilead. Toen zeide Laban tot Jakob: “Wat hebt gij gedaan, dat gij u aan mijn hart ontstolen hebt, en mijn dochteren

ontvoerd hebt, als gevangenen met het zwaard? Waarom zijt gij heimelijk gevloeden, en hebt u aan mij ontstolen? En hebt het mij niet aangezegd, dat ik u geleid had met vreugde, en met gezangen, met trommel en met harp? Ook hebt gij mij niet toegelaten mijn zonen en mijn dochteren te kussen; nu, gij hebt dwaselijk gehandeld zo doende. Het ware in de macht mijner hand aan ulieden kwaad te doen; maar de God van ulieder vader heeft tot mij gisteren nacht gesproken, zeggende: 'Wacht u, van met Jakob te spreken, of goed, of kwaad.'

- Gen. 31:30-32** LABAN KLAAGT OVER DIEFSTAL. En nu, gij hebt immers willen vertrekken, omdat gij zo zeer begerig waart naar uws vaders huis; waarom hebt gij mijn goden gestolen?"
Toen antwoordde Jakob, en zeide tot Laban: "Omdat ik vreesde; want ik zeide: 'Opdat gij niet misschien uw dochteren mij ontweldigdet!' Bij wien gij uw goden vinden zult, laat hem niet leven! Onderken gij voor onze broederen, wat bij mij is, en neem het tot u." Want Jakob wist niet, dat Rachel dezelve gestolen had.
- Gen. 31:33-35** RACHEL VERBERGT GESTOLEN GODEN. Toen ging Laban in de tent van Jakob, en in de tent van Lea, en in de tent van de beide dienstmaagden, en hij vond niets; en als hij uit de tent van Lea gegaan was, kwam hij in de tent van Rachel. Maar Rachel had de terafim genomen, en zij had die in een kemels zadeltuig gelegd, en zij zat op dezelve. En Laban betastte die ganse tent, en hij vond niets.
En zij zeide tot haar vader: "Dat de toorn niet ontsteke in mijns heren ogen, omdat ik voor uw aangezicht niet kan opstaan; want het gaat mij naar der vrouwen wijze"; en hij doorzocht; maar hij vond de terafim niet.
- Gen. 31:36-42** JAKOB SLAAT TERUG. Toen ontstak Jakob, en twistte met Laban; en Jakob antwoordde en zeide tot Laban: "Wat is mijn overtreding, wat is mijn zonde, dat gij mij zo hittiglijk hebt nagejaagd? Als gij al mijn huisraad betast hebt, wat hebt gij gevonden van al het huisraad uws huizes! Leg het hier voor mijn broederen en uw broederen, en laat hen richten tussen ons beiden.
Deze twintig jaren ben ik bij u geweest; uw oaien en uw geiten hebben niet misdragen, en de rammen uwer kudde heb ik niet gegeten. Het verscheurde heb ik tot u niet gebracht; ik heb het geboet; gij hebt het van mijn hand geëist, het ware des daags gestolen, of des nachts gestolen. Ik ben geweest, dat mij bij dag de hitte verteerde, en bij nacht de vorst, en dat mijn slaap van mijn ogen week. Ik ben nu twintig jaren in uw huis geweest; ik heb u veertien jaren gediend om uw beide dochteren, en zes jaren om uw kudde; en gij hebt mijn loon tien malen veranderd. Ten ware de God van mijn vader, de God van Abraham, en de Vreze van Izak, bij mij geweest was, zekerlijk, gij zoudt mij nu ledig weggezonden hebben! God heeft mijn ellende, en den arbeid mijner handen aangezien, en heeft u gisteren nacht bestraft."
- Gen. 31:43,44** LABAN STELT VERBOND VOOR. Toen antwoordde Laban en zeide tot Jakob: "Deze dochters zijn mijn dochters, en deze zonen zijn mijn zonen, en deze kudde is mijn kudde, ja, al wat gij ziet, dat is mijn; en wat zoude ik aan deze mijn dochteren heden doen? Of aan haar zonen, die zij gebaard hebben? Nu dan, kom, laat ons een verbond maken, ik en gij, dat het tot een getuigenis zij tussen mij en tussen u!"
- Gen. 31:45-50** JAKOB RICHT GEDENKSTEEN OP. Toen nam Jakob een steen, en hij verhoogde dien tot een opgericht teken. En Jakob zeide tot zijn broederen: "Vergadert stenen!" En zij namen stenen, en maakten een hoop; en zij aten aldaar op dien hoop. En Laban noemde hem Jegar-Sahadûtha; maar Jakob noemde denzelfen Gilead.
Toen zeide Laban: "Deze hoop zij heden een getuige tussen mij en tussen u!" Daarom noemde men zijn naam Gilead, en Mizpa; omdat hij zeide: "Dat de HEERE opzicht neme tussen mij en tussen u, wanneer wij de een van den ander zullen verborgen zijn! Zo gij mijn dochteren beledigt, en zo gij vrouwen neemt boven mijn dochteren, niemand is bij ons; zie toe, God zal getuige zijn tussen mij en tussen u!"
- Gen. 31:51-55** LABAN LEGT EED AF. Laban zeide voorts tot Jakob: "Zie, daar is deze zelfde hoop, en zie, daar is dit opgericht teken, hetwelk ik opgeworpen heb tussen mij en tussen u; deze zelfde hoop zij getuige, en dit opgericht teken zij getuige, dat ik tot u voorbij dezen hoop niet komen zal, en dat gij tot mij, voorbij dezen hoop en dit opgericht teken, niet komen zult ten kwade! De God van Abraham, en de God van Nahor, de God huns vaders richte tussen ons!" En Jakob zwoer bij de Vreze zijns vaders Izaks.
Toen slachtte Jakob een slachting op dat gebergte, en hij nodigde zijn broederen, om brood te eten; en zij aten brood, en vernachtten op dat gebergte. En Laban stond des morgens vroeg op,

en kuste zijn zonen, en zijn dochteren, en zegende hen; en Laban trok heen, en keerde weder tot zijn plaats.

Jakob Keert naar Kanaän Terug

Jakob realiseert zich dat hij door het territorium van Esau zal moeten gaan en hij is op zijn hoede vanwege de dreiging die hij ondervond toen hij Kanaän verliet. Hij bereidt zich dus zorgvuldig voor op een eventuele ontmoeting met Esau. Terwijl Jakob in onzekerheid afwacht, zien we hoe hij op nogal mysterieuze wijze een worsteling met God aangaat. God verschijnt in menselijke vorm aan Jakob. Er wordt in dit verslag niet vermeld waarom Jakob worstelt, maar zijn lichamelijke worsteling verschilt niet erg veel van de geestelijke worsteling waar een mens mee te maken krijgt wanneer hij oog in oog staat met potentiële conflicten of zelfs de dood. Hoe dan ook, deze gebeurtenis heeft twee relatief belangrijke gevolgen: het ene heeft te maken met een voedingswet die Jakobs nakomelingen in acht zullen moeten nemen, en het andere suggereert dat Jakobs naam veranderd zal worden.

Wanneer Jakob op weg gaat van Gilead naar Kanaän, ontmoet hij boodschappers van God die hem opnieuw geruststellen dat God op deze reis met hem zal zijn.

- Gen. 32:1,2 (ca. 1905 v.C.)** ENGELEN BRENGEN GERUSTSTELLING. Jakob toog ook zijns weegs; en de engelen Gods ontmoetten hem. En Jakob zeide, met dat hij hen zag: "Dit is een heirleger Gods!" En hij noemde den naam derzelve plaats Mahanaim.
- Gen. 32:3-5** BOODSCHAPPERS NAAR ESAU GEZONDEN. En Jakob zond boden uit voor zijn aangezicht tot Ezau, zijn broeder, naar het land Seir, de landstreek van Edom. En hij gebood hun, zeggende: "Zo zult gij zeggen tot mijn heer, tot Ezau: 'Zo zegt Jakob, uw knecht: Ik heb als vreemdeling gewoond bij Laban, en heb er tot nu toe vertoefd; en ik heb ossen en ezelen, schapen en knechten en maagden; en ik heb gezonden om mijn heer aan te zeggen, opdat ik genade vinde in uw ogen.'"
- Gen. 32:6-8** JAKOB VREEST ONTMOETING MET ESAU. En de boden kwamen weder tot Jakob, zeggende: "Wij zijn gekomen tot uw broeder, tot Ezau; en ook trekt hij u tegemoet, en vierhonderd mannen met hem."
Toen vreesde Jakob zeer, en hem was bange; en hij verdeelde het volk, dat met hem was, en de schapen, en de runderen, en de kemels, in twee heiren; want hij zeide: "Indien Ezau op het ene heir komt, en slaat het, zo zal het overgeblevene heir ontkomen."
- Gen. 32:9-12** JAKOB BIDT TOT GOD. Voorts zeide Jakob: "O, God mijns vaders Abrahams, en God mijns vaders Izsaks, o HEERE! Die tot mij gezegd hebt: 'Keer weder tot uw land, en tot uw maagschap, en Ik zal wel bij u doen!' Ik ben geringer dan al deze weldadigheden, en dan al deze trouw, die Gij aan Uw knecht gedaan hebt; want ik ben met mijn staf over deze Jordaan gegaan, en nu ben ik tot twee heiren geworden! Ruk mij toch uit mijns broeders hand, uit Ezau's hand; want ik vrezde hem, dat hij niet misschien kome, en mij sla, de moeder met de zonen! Gij hebt immers gezegd: 'Ik zal gewisselijk bij u weldoen, en Ik zal uw zaad stellen als het zand der zee, dat vanwege de menigte niet geteld kan worden!'"
- Gen. 32:13-21** GESCHENKEN WORDEN VOORUIT GESTUURD. En hij vernachtte aldaar dienzelfden nacht; en hij nam van hetgeen, dat hem in zijn hand kwam, een geschenk voor Ezau zijn broeder; tweehonderd geiten en twintig bokken, tweehonderd oaien en twintig rammen; dertig zogende kemelinnen met haar veulens, veertig koeien en tien varren, twintig ezellen en tien jonge ezels. En hij gaf die in de hand zijner knechten, elke kudde bijzonder; en hij zeide tot zijn knechten: "Gaat gijlieden door, voor mijn aangezicht, en stelt ruimte tussen kudde en tussen kudde."
En hij gebood den eerste, zeggende: "Wanneer Ezau, mijn broeder, u ontmoeten zal, en u vragen, zeggende: 'Wiens zijt gij? En waarheen gaat gij? En wiens zijn deze voor uw aangezicht?' Zo zult gij zeggen: 'Dat is een geschenk van uw knecht Jakob, gezonden tot mijn heer, tot Ezau, en zie, hij zelf is ook achter ons!'"
En hij gebood ook den tweede, ook den derde, ook allen, die de kudden nagingen, zeggende: "Naar ditzelfde woord zult gij spreken tot Ezau, als gij hem vinden zult. En gij zult ook zeggen: 'Zie, uw knecht Jakob is achter ons!'" Want hij zeide: "Ik zal zijn aangezicht verzoenen met dit

geschenk, dat voor mijn aangezicht gaat, en daarna zal ik zijn aangezicht zien; misschien zal hij mijn aangezicht aannemen." Alzo ging dat geschenk heen voor zijn aangezicht; doch hij zelf vernachtte dienzelfden nacht in het leger.

Gen. 32:22,23 HET GEZELSCHAP STEEKT DE JABBOK OVER. En hij stond op in dienzelfden nacht, en hij nam zijn twee vrouwen, en zijn twee dienstmaagden, en zijn elf kinderen, en hij toog over het veer van de Jabbok. En hij nam ze, en deed hen over die beek trekken; en hij deed overtrekken hetgeen hij had.

Gen. 32:24-32
Bij Jabbok JAKOB WORSTELT MET GOD. Doch Jakob bleef alleen over; en een man worstelde met hem, totdat de dageraad opging. En toen Hij zag, dat Hij hem niet overmocht, roerde Hij het gewricht zijner heup aan, zodat het gewricht van Jakobs heup verwrongen werd, als Hij met hem worstelde. En Hij zeide: "Laat Mij gaan, want de dageraad is opgegaan."
Maar hij zeide: "Ik zal U niet laten gaan, tenzij dat Gij mij zegent."
En Hij zeide tot hem: "Hoe is uw naam?"
En hij zeide: "Jakob."
Toen zeide Hij: "Uw naam zal voortaan niet Jakob heten, maar Israël; want gij hebt u vorsteljk gedragen met God en met de mensen, en hebt overmocht."
En Jakob vraagde, en zeide: "Geef toch Uw naam te kennen."
En Hij zeide: "Waarom is het, dat gij naar Mijn naam vraagt?" En Hij zegende hem aldaar.
En Jakob noemde den naam dier plaats Pniël: "Want", zeide hij, "ik heb God gezien van aangezicht tot aangezicht, en mijn ziel is gered geweest."
En de zon rees hem op, als hij door Pniël gegaan was; en hij was hinkende aan zijn heup. Daarom eten de kinderen Israëls de verrukte zenuw niet, die op het gewricht der heup is, tot op dezen dag, omdat Hij het gewricht van Jakobs heup aangeroerd had, aan de verrukte zenuw.

Gen. 33:1-3 ONTMOETING MET ESAU. En Jakob hief zijn ogen op en zag; en ziet, Ezau kwam, en vierhonderd mannen met hem. Toen verdeelde hij de kinderen onder Lea, en onder Rachel, en onder de twee dienstmaagden. En hij stelde de dienstmaagden en haar kinderen vooraan; en Lea en haar kinderen meer achterwaarts; maar Rachel en Jozef de achterste. En hij ging voorbij hun aangezicht heen, en hij boog zich zeven malen ter aarde, totdat hij bij zijn broeder kwam.

Gen. 33:4-11 ESAU AANVAARDT JAKOB. Toen liep Ezau hem tegemoet, en nam hem in den arm, en viel hem aan den hals, en kuste hem; en zij weenden. Daarna hief hij zijn ogen op, en zag die vrouwen en die kinderen, en zeide: "Wie zijn deze bij u?"
En hij zeide: "De kinderen, die God aan uw knecht genadiglijk verleend heeft."
Toen traden de dienstmaagden toe, zij en haar kinderen, en zij bogen zich neder. En Lea trad ook toe, met haar kinderen, en zij bogen zich neder; en daarna trad Jozef toe en Rachel, en zij bogen zich neder.
En hij zeide: "Voor wien is u al dit heir, dat ik ontmoet heb?"
En hij zeide: "Om genade te vinden in de ogen mijns heren!"
Maar Ezau zeide: "Ik heb veel, mijn broeder! Het zij het uwe, wat gij hebt!"
Toen zeide Jakob: "Och neen! Indien ik nu genade in uw ogen gevonden heb, zo neem mijn geschenk van mijn hand; daarom, omdat ik uw aangezicht gezien heb, als had ik Gods aangezicht gezien, en gij welgevallen aan mij genomen hebt. Neem toch mijn zegen, die u toegebracht is, dewijl het God mij genadiglijk verleend heeft, en dewijl ik alles heb". En hij hield bij hem aan, zodat hij het nam.

Gen. 33:12-17 BROERS NEMEN IN VREDE AFSCHIED. En hij zeide: "Laat ons reizen en voorttrekken; en ik zal voor u trekken."
Maar hij zeide tot hem: "Mijn heer weet, dat deze kinderen teder zijn, en dat ik zogende schapen en koeien bij mij heb; indien men dezelve maar één dag afdrijft, zo zal de gehele kudde sterven. Mijn heer trekke toch voorbij, voor het aangezicht van zijn knecht; en ik zal mij op mijn gemak als leidsman voegen, naar den gang van het werk, hetwelk voor mijn aangezicht is, en naar den gang dezer kinderen, totdat ik bij mijn heer te Seïr kome."
En Ezau zeide: "Laat mij toch van dit volk, dat met mij is, u bijstellen."
En hij zeide: "Waartoe dat? Laat mij genade vinden in mijns heren ogen!"
Alzo keerde Ezau dien dag wederom zijns weegs naar Seïr toe. Maar Jakob reisde naar Sukkoth, en bouwde een huis voor zich, en maakte hutten voor zijn vee; daarom noemde hij den naam dier plaats Sukkoth.

Gen. 33:18-20
Sichem

JAKOB VESTIGT ZICH IN SICHEM. En Jakob kwam behouden tot de stad Sichem, welke is in het land Kanaän, als hij kwam van Paddan-Aram; en hij legerde zich in het gezicht der stad. En hij kocht een deel des velds, waarop hij zijn tent gespannen had, van de hand der zonen van Hemor, den vader van Sichem, voor honderd stukken gelds. En hij richte aldaar een altaar op, en noemde het: De God Israëls is God!

CHRONOLOGIE EN COMMENTAAR

The Daily Bible, Copyright © 1984 Harvest House Publishers, Eugene, Oregon 97402

www.harvesthousepublishers.com

Met toestemming gebruikt. Nadruk en reproductie is in geen enkele vorm toegestaan.

BIJBELTEKSTEN

STATENVERTALING, Jongbloed-editie (1637-1888).

Public domain.